

โครงการบริการวิชาการสู่สังคม เรื่อง การใช้สมุนไพรอย่างปลอดภัย

เลขที่สัญญา 9/2568

หัวหน้าโครงการ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์จุฑารัตน์ เสรีวัตร

หน่วยงาน : สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

ความเป็นมาของโครงการ

1. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันการแพทย์แผนไทยมีบทบาทมากขึ้นในการเข้าถึงระบบสุขภาพของประชาชน ในขณะที่ประชาชนก็เริ่มหันมาให้ความสนใจในศาสตร์ด้านการแพทย์แผนไทยเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากการแพทย์แผนปัจจุบันเพียงระบบเดียวไม่สามารถตอบสนองปัญหาสุขภาพได้อย่างครอบคลุม จำเป็นต้องมีทางเลือกในการดูแลสุขภาพจึงได้นำเอาการแพทย์พื้นบ้านหรือการแพทย์ดั้งเดิมของแต่ละประเทศมาเป็นทางเลือกซึ่งคนทั่วไปเมื่อกล่าวถึงสมุนไพรจะมีความคิดว่าเป็นเป็นพิษมาจากธรรมชาติมีความปลอดภัย ไม่มีปัญหาหรืออาการข้างเคียงหากใช้สมุนไพรอาจทำให้พบปัญหาจากการนำสมุนไพรมาใช้อย่างไม่ถูกต้องหรือไม่ถูกวิธีจนทำให้เกิดอันตรายต่อผู้ใช้

ตามพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. 2562 ให้ความหมายของ “สมุนไพร” หมายความว่า ผลผลิตธรรมชาติที่ได้จากพืช สัตว์ จุลชีพ หรือแร่ ที่ใช้ ผสม ประจุ หรือแปรสภาพ เป็นผลิตภัณฑ์สมุนไพร และ “ผลิตภัณฑ์สมุนไพร” หมายความว่า (1) ยาจากสมุนไพร และให้หมายความรวมถึงยาแผนไทย ยาพัฒนาจากสมุนไพร ยาแผนโบราณที่ใช้กับมนุษย์ตามกฎหมายว่าด้วยยา หรือยาตามองค์ความรู้การแพทย์ทางเลือกตามที่ รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของ คณะกรรมการประกาศกำหนด เพื่อการบำบัด รักษา และบรรเทาความเจ็บป่วยของมนุษย์ หรือการป้องกันโรค (2) ผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรหรือผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนประกอบสำคัญที่เป็นหรือแปรสภาพ จากสมุนไพร ซึ่งพร้อมที่จะนำไปใช้แก่มนุษย์เพื่อให้เกิดผลต่อสุขภาพหรือการทำงานของร่างกายให้ดีขึ้น เสริมสร้างโครงสร้างหรือการทำงานของร่างกาย หรือลดปัจจัยเสี่ยงของการเกิดโรคและนอกจากนี้หากประสงค์ที่จะการใช้ยาสมุนไพรเพื่อมุ่งประโยชน์ทางด้านการรักษาต้องอาศัยความรู้และความชำนาญของผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่สามารถตั้งตำรายาหรือวิธีการบริหารยาที่ถูกต้องเหมาะสมที่เฉพาะกับบุคคลและอาการของโรคอีกด้วย

หลักสูตรการแพทย์แผนไทยบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ได้จัดการเรียนการสอนในชุดวิชาเภสัชกรรมไทยให้กับนักศึกษาในหลักสูตรการแพทย์แผนไทยบัณฑิตเพื่อเป็นการบูรณาการวิชาชีพที่กับการเรียนการสอนต่อการพัฒนาชุมชน สังคม สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ จึงจัดโครงการอบรมการใช้สมุนไพรในการดูแลสุขภาพเบื้องต้นเพื่อให้ประชาชนทั่วไปและชุมชนสามารถใช้สมุนไพรเพื่อดูแลสุขภาพเบื้องต้นได้

2. วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการ

1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสมุนไพร
2. สามารถใช้สมุนไพรได้อย่างปลอดภัย

3. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย : ประชาชนทั่วไป

ปริมาณกลุ่มเป้าหมาย : 40 คน

สถานที่ให้บริการวิชาการ มสธ. จ.นนทบุรี

4. ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน

4.1 ก่อนการจัดโครงการ

วิธีดำเนินการ ประสานพื้นที่ในการจัดกิจกรรม เตรียมการอบรม ทำหนังสือเชิญวิทยากร จัดทำสื่อประกอบการอบรม จัดเตรียมเอกสารประกอบการอบรมและวัสดุสำหรับใช้ในโครงการอบรม

4.2 การดำเนินการจัดโครงการ

วิธีดำเนินการ จัดโครงการอบรมวันที่ 29 มิถุนายน 2568 และประเมินผลการดำเนินโครงการบริการวิชาการแก่สังคม

4.3 หลังการจัดโครงการ

วิธีดำเนินการ วิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินโครงการบริการวิชาการแก่สังคมและจัดทำรายงานผลการดำเนินโครงการบริการวิชาการแก่สังคม

5. สรุปโดยภาพรวมและความคิดเห็นของผู้รับบริการ

สรุปความพึงพอใจ

ความพึงพอใจในการอบรม	อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 95 อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 5
ความพึงพอใจในวิทยากร	อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 92 อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 8
ความพึงพอใจในบริการ	อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 99 อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 1
ความพึงพอใจและประโยชน์ที่ได้รับจากการอบรมเชิงปฏิบัติการ	อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 99 อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 1

6. ประโยชน์ที่ได้รับ

ผู้เข้าร่วมโครงการบริการวิชาการแก่สังคมสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดูแลสุขภาพตนเองได้

ภาพกิจกรรมการดำเนินโครงการ

ภาพที่ 1 ผู้ดำเนินรายการกล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมโครงการ

ภาพที่ 2 ประธานกล่าวพิธีเปิดโครงการ

ภาพที่ 3 คณะทำงานโครงการ

ภาพที่ 4 วิทยากรบรรยาย

ภาพที่ 5 วิทยากรบรรยาย

ภาพที่ 6 มอบของที่ระลึกแก่วิทยากร

ภาพที่ 7 มอบของที่ระลึกแก่ผู้เข้าร่วมโครงการ

ภาพที่ 8 ถ่ายภาพรวมวิทยากร คณะทำงานโครงการและผู้เข้าร่วมโครงการ